

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie redynamizacji Strategii Lizbońskiej

(2005/C 164/13)

KOMITET REGIONÓW

Uwzględniając raport grupy wysokiego szczebla pod przewodnictwem Wima KOKA pt. „Podjąć wyzwanie. Strategia lizbońska na rzecz wzrostu i zatrudnienia” z listopada 2004 r.;

Uwzględniając komunikat Komisji w sprawie celów strategicznych 2005-2009: Europa 2010 partnerstwo na rzecz odrodzenia Europy — dobrobyt, solidarność i bezpieczeństwo ⁽¹⁾;

Uwzględniając komunikat Komisji w sprawie programu prac Komisji na rok 2005 ⁽²⁾;

Uwzględniając komunikat Komisji na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w marcu 2005 r.: „Partnerstwo na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Nowy start Strategii Lizbońskiej” ⁽³⁾;

Uwzględniając własną opinię z dnia 29 września 2004 r. w sprawie przeglądu śródkresowego strategii lizbońskiej (CdR 152/2004);

Uwzględniając własną opinię z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie komunikatu Komisji: „Nauka i technologia: kluczowe dziedziny dla przyszłości Europy — kierunki polityki wspierania badań naukowych w Unii Europejskiej” (CdR 194/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego: „Budowanie wspólnej przyszłości; wyzwania dla polityki i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007-2013” (CdR 162/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej Zintegrowany Program działań w zakresie kształcenia ustawicznego (CdR 258/2004);

Uwzględniając własną opinię (z dnia 23 lutego 2005 r.) w sprawie społecznego wymiaru globalizacji (CdR 328/2004);

a także mając na uwadze, że samorządy terytorialne stanowią władzę kompetentną do realizacji znaczącej części polityk UE;

a także mając na uwadze, że jeśli samorządy terytorialne przyczynią się do ustalenia priorytetów UE, pomoże to znacznie we wzmocnieniu demokratycznej legitymizacji polityk UE;

przyjął na 58 Sesji Plenarnej, odbywającej się w dniach 23 i 24 lutego 2005 r. (posiedzenie z dnia 24 lutego) niniejszą rezolucję:

Cele strategii lizbońskiej

1. **potwierdza** swoje poparcie dla strategii lizbońskiej, której wdrażanie stanowi priorytetową strategię polityczną Unii Europejskiej w perspektywie 2010 roku;

2. **przyjmuje** z zadowoleniem miejsce przyznane strategii lizbońskiej w pięcioletnim planie priorytetów Komisji Europejskiej na lata 2005-2009;

3. **przypomina**, że realizacja celów z Lizbony ⁽⁴⁾ wymaga ogólnej strategii — przy jednoczesnym zaangażowaniu państw członkowskich — zmierzającej do zwiększenia wzrostu gospodarczego i stworzenia nowych miejsc pracy w szczególności poprzez przyspieszenie reform strukturalnych w celu wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności oraz poprzez sfinali-

zowanie rynku wewnętrznego; poprzez modernizację europejskiego modelu społecznego dzięki inwestowaniu w zasoby ludzkie i walce ze społecznym wykluczeniem; poprzez stworzenie warunków zdrowej ewolucji gospodarki oraz korzystne perspektywy wzrostu dzięki rozsądnemu dozowaniu polityk makroekonomicznych; jak również poprzez wspieranie gospodarki opartej na wiedzy, za pomocą polityk lepiej odpowiadających potrzebom społeczeństwa informacyjnego i B&R; poprzez wzmocnienie spójności regionalnej w jej ramach ⁽⁵⁾;

4. **podkreśla**, iż propozycje w tej dziedzinie nie przyniosą efektów, jeżeli nie zostaną podjęte strategiczne działania na rzecz promowania praw i równości szans mężczyzn i kobiet we wszystkich sferach ich życia;

⁽¹⁾ COM(2005) 12, z dnia 26 stycznia 2005 r.

⁽²⁾ COM(2005) 15, z dnia 26 stycznia 2005 r.

⁽³⁾ COM (2005) 24, z dnia 2 lutego 2005 r.

⁽⁴⁾ Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej zebranej w Lizbonie w dn. 23-24 marca 2000 r., pkt 5.

⁽⁵⁾ Punkt 6 konkluzji.

Realizacja celów strategii lizbońskiej, wiarygodna polityka spójności oraz dostosowane do tych ambicji ramy finansowe — nierozdzielny tryptyk

5. **z zadowoleniem przyjmuje** zobowiązanie się Komisji do zaproponowania celów i instrumentów przyszłej polityki spójności, zapewniających spójność ze strategią lizbońską, **pozostając** jednocześnie **przekonany**, że zobowiązania te staną się faktem wyłącznie, jeśli Unia Europejska otrzyma odpowiednie środki;

6. **odnotowuje** apel Komisji Europejskiej do europejskich samorządów lokalnych i regionalnych, by w ramach polityki funduszy strukturalnych uczestniczyły w przygotowywaniu projektów, które pozwolą na zsynchronizowanie jej ze strategią lizbońską⁽¹⁾;

7. **jest zdania**, że unijne polityki strukturalne stanowią pierwszorzędną przykładową wartość dodaną polityki europejskiej. Inwestycje UE w badania i rozwój, wymianę transgraniczną oraz projekty dotyczące infrastruktury, idą w stronę podejścia partnerskiego zawartego w strategii lizbońskiej, mającego na celu wzmocnienie wzrostu, konwergencji, konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju;

8. **wzywa** instytucje europejskie do skoncentrowania się na skutecznym stosowaniu istniejących decyzji i do uniknięcia rozpoczynania nowych procesów lub ustalania nowych celów. Strategia lizbońska nie może służyć uzasadnianiu na wszelkie sposoby nowych wspólnotowych propozycji legislacyjnych, jako że nie zwalnia ona z konieczności podstawy prawnej zapisanej w Traktatach i przestrzegania zasad dobrego sprawowania rządów;

Wdrożenie strategii lizbońskiej: na rzecz spójniejszych i bardziej demokratycznych rządów gospodarczych i społecznych

9. **żałuje**, iż podejście Komisji skupia się wyłącznie na stosunkach między władzami centralnymi i państwami członkowskimi, a władze lokalne i regionalne nie mogą w nich uczestniczyć na drodze bezpośrednich kontaktów na szczeblu europejskim. Realizacja narodowych planów działania oraz ich stworzenie pozostawiono właściwie wyłącznie państwom członkowskim; uznając, że jedną z przyczyn opóźnienia w realizacji Agendy Lizbońskiej jest brak prawdziwego zdecentralizowanego podejścia, **ponawia** wniosek o bardziej intensywne i mocniej zdecentralizowane wdrażanie strategii lizbońskiej, w myśl konkluzji Rady Europejskiej z Lizbony, stwierdzających, że „przyjęte podejście (do wdrażania strategii lizbońskiej) będzie całkowicie zdecentralizowane, zgodnie z zasadą pomocniczości: Unia, państwa członkowskie, samorządy regionalne i lokalne oraz partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie zostaną czynnie włączeni do różnych form partnerstwa⁽²⁾”;

10. **uważa**, że reformy strukturalne oraz finalizacja tworzenia jednolitego rynku, konieczne do realizacji celów lizbońskich, nie powinny odbywać się kosztem spójności społecznej, a co za tym idzie, powinny im towarzyszyć zasadnicze inwestycje w dziedzinie gospodarki, edukacji i polityki społecznej;

11. **podkreśla**, że cele strategii lizbońskiej można osiągnąć jedynie jeśli stosowane środki zapewnią jak najszerszy udział obywateli europejskich w gospodarce UE, a także zaleca, by aktywny udział obywateli oraz usuwanie barier utrudniających ten udział stanowiły nadrzędną zasadę każdej polityki gospodarczej;

12. **przypomina**, że modernizacja europejskiego modelu socjalnego poprzez inwestycje w zasoby ludzkie i walkę z wykluczeniem społecznym jest podstawą wdrażania strategii lizbońskiej. W związku z tym Komitet Regionów jest zaniepokojony brakiem odniesienia w dokumencie Komisji do systematycznej walki z wykluczeniem społecznym;

13. **uważa**, że debata nad przyszłością agendy społecznej powinna wpisać się w ramy nadawania nowej dynamiki strategii lizbońskiej, przy czym główny punkt ciężkości działań państw członkowskich musi koncentrować się na tworzeniu nowych miejsc pracy i walce z trudnościami w zatrudnieniu, które w niewspółmiernym stopniu są udziałem kobiet, pracowników podeszłych wiekiem, niewykwalifikowanych czy imigrantów. Co więcej, aby zwiększyć ilość i jakość nowych miejsc pracy, należy kontynuować działania w celu utworzenia całkowicie mobilnego europejskiego rynku pracy;

14. **zaleca**, by do wszystkich polityk włączać aspekty ochrony środowiska;

15. **ponownie wyraża** życzenie, aby taką samą wagę przykładano do wszystkich trzech filarów strategii lizbońskiej — gospodarczego, społecznego i środowiskowego — by w centrum uwagi znajdowała się jakość życia;

16. **podkreśla** zasadniczą rolę przedsiębiorczości i innowacyjności. Wzywa do ograniczenia biurokracji, aby zachęcać do podejmowania inicjatyw gospodarczych, a także do prowadzenia kampanii informacyjnych, aby promować wizerunek przedsiębiorcy, walczyć z piętnem porażki i wzmacniać europejskiego ducha przedsiębiorczości;

17. **uważa**, że zasadniczą słabość strategii lizbońskiej tkwi w jej wdrażaniu, w szczególności na poziomie państw członkowskich. Aby zaradzić tej sytuacji, należy lepiej ukierunkować, zwiększyć przejrzystość i demokratyczność procesu lizbońskiego. Komitet Regionów popiera postulaty⁽³⁾ przeprowadzenia europejskiej kampanii informacyjnej w celu zapoznania obywateli z kalendarium lizbońskim oraz jego wpływem na ich życie codzienne;

⁽¹⁾ Strona 11 (EN), COM 2005 (24).

⁽²⁾ Punkt 38 konkluzji.

⁽³⁾ Sformułowane przez „Grupę roboczą wysokiego szczebla ds. przyszłości polityki społecznej w rozszerzonej Europie”.

18. jeśli Rada przyjmie propozycję Komisji, aby wyznaczyć osoby odpowiedzialne za strategię lizbońską na szczeblu krajowym bez tworzenia nowych struktur administracyjnych, KR **weszwie** te osoby do ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi i regionalnymi;

19. **żałuje**, iż Komisja nie przewiduje przeprowadzania oceny porównawczej ani sporządzania list rankingowych, w ten sposób utrudniając ocenę i analizę porównawczą działań reformatorskich w państwach członkowskich. Stworzenie list rankingowych oraz analiza obecnych mocnych i słabych stron na poziomie krajowym — oraz jeżeli jest to konieczne także regionalnym — poprawiłyby konkurencyjność oraz zwiększyłyby nacisk na osiąganie znaczących postępów w procesie wdrażania reform;

20. **przyjmuje z zadowoleniem** propozycję Komisji, aby zastąpić istniejący nadmiar raportów rocznych jednym rocznym raportem strategicznym. **Wzywa** państwa członkowskie do włączenia samorządów lokalnych i regionalnych w tworzenie własnych planów narodowych celem uwzględnienia specyfiki oraz priorytetów lokalnych i regionalnych przy wdrażaniu strategii lizbońskiej;

21. **ubolewa**, że nie udało się za pomocą strategii Komisji zintegrować działań władz na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz że współpraca nawiązana w ramach tej metody ogranicza się zasadniczo do szczebla międzyrządowego. Wymaga w związku z tym, aby Komisja przedstawiła propozycję mającą na celu zreformowanie otwartej metody koordynacji, aby umożliwić włączenie do niej władz lokalnych i regionalnych. Zgodnie z duchem Białej księgi nt. dobrego sprawowania rządów, Komitet Regionów **wzywa** również Komisję do konsultacji przed ogłaszaniem opinii przewidzianych w niniejszym dokumencie;

22. **przypomina** również, że w ramach inicjatywy „Ustanowić lepsze prawa” Komisja zobowiązała się do opracowania narzędzia analizy oddziaływania propozycji ustawodawczych w aspekcie socjoekonomicznym i środowiskowym, jak również do załączania do każdej propozycji dokumentu opisującego jej działanie w aspekcie subsydiarności. Komitet Regionów z najwyższym zainteresowaniem oczekuje realizacji powyższych inicjatyw;

Synchronizacja strategii lizbońskiej z reformą paktu stabilizacji i wzrostu

23. **utrzymuje**, że Unii Europejskiej nie uda się osiągnąć wymaganego poziomu wzrostu zatrudnienia i spójności społecznej, jeśli europejski rozwój na poziomie makroekonomicznym w państwach członkowskich nie zostanie zsynchronizowany ze strategią lizbońską oraz jeśli nie poprawi się spójności wspólnotowych instrumentów gospodarczych;

24. **podziela** zdanie, że cel paktu stabilizacji i wzrostu (PSW), przy jednoczesnym przestrzeganiu rozporządzeń Trak-

tatu WE ⁽¹⁾, może w perspektywie długoterminowej lepiej uwzględniać skutki wynikające z koniunktury gospodarczej oraz możliwości budżetu; uważa, że „ogólna ocena”, do której odnosi się art. 104.6 Traktatu WE powinna zostać sprecyzowana tak, aby wziąć pod uwagę w perspektywie długoterminowej inwestycje władz publicznych związane z wdrażaniem strategii lizbońskiej, a także **proponuje** dokonanie rewizji paktu stabilizacji i wzrostu, mając na celu zwiększenie jego elastyczności i uwzględnienie różnorodności uwarunkowań gospodarczych poszczególnych państw członkowskich UE. Powinno się tego dokonać bez szkody dla dyscypliny w zakresie przestrzegania kryteriów paktu oraz bez wyłączenia pewnych wydatków z rachunku deficytu budżetowego;

25. **przyjmuje** natomiast propozycję Komisji Europejskiej mającą na celu zwiększenie kwoty środków finansowych przeznaczonych na rozwój sieci transeuropejskich, przywiązując tym samym wagę priorytetową do projektów transnarodowych wspierających intermodalność oraz zastosowanie trwałych środków transportu, wzięwszy pod uwagę, że pomoże to skonfrontować się z problemem wzrostu ruchu drogowego i przepływu handlowego;

Wkład usług użyteczności publicznej w nadanie strategii lizbońskiej nowej dynamiki

26. **wyraża zadowolenie**, że Komisja uznała za słuszne obawy, wyrażane szczególnie przez Komitet Regionów ⁽²⁾, w sprawie zastosowania zasady kraju pochodzenia w projekcie dyrektywy dotyczącej usług ⁽³⁾;

27. **żałuje**, że Komisja nie nadaje konkretnej kontynuacji Białej księdze nt. usług użyteczności publicznej ⁽⁴⁾;

28. **uznaje za konieczne** skoncentrowanie się, w dziedzinie pomocy publicznej, na zwiększeniu znaczenia horyzontalnych celów wspólnotowych, takich jak zatrudnienie, rozwój regionalny, środowisko, szkolenia oraz badania, w tym poprzez promocję innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw. Zamiast dążyć do ilościowego ograniczenia pomocy publicznej, UE winna położyć nacisk na dostarczanie lepszej pomocy państwa przy długoterminowym świadczeniu wysokiej jakości usług;

29. **popiera** także przeprowadzanie analiz oddziaływania w celu lepszego ukierunkowania pomocy publicznej mającej niewielki wpływ na konkurencję i na handel na poziomie UE, ale mogącej zaradzić prawdziwym słabościom rynku, przyczynić się do rozwoju zapóźnionych regionów oraz promować przedsiębiorczość. Komitet Regionów zachęca wreszcie Komisję do dalszych wysiłków w kierunku zagwarantowania samorządom lokalnym i regionalnym większego bezpieczeństwa prawnego i przejrzystości finansowania oraz zarządzania usługami użyteczności publicznej;

⁽¹⁾ CdR 154/2004 końcowy.

⁽²⁾ COM (2005) 24, str.18.

⁽⁴⁾ COM (2005) 24, str.18.

⁽¹⁾ Art. 104.6 TWE i protokołu w sprawie nadmiernego deficytu.

Ambicja stworzenia europejskiej przestrzeni wiedzy

30. **przylączy** się do apelu Komisji na rzecz utworzenia na szczeblu regionalnym i lokalnym biegunów innowacyjności, które miałyby połączyć w sieć innowacyjne małe i średnie przedsiębiorstwa, uniwersytety oraz odpowiednie struktury finansowe i komercyjne;

31. **popiera** projekt paktu dla wiedzy, mającego na celu odnowienie wspólnego zobowiązania Unii i Państw Członkowskich na rzecz rozwoju badań, innowacyjności i oświaty. Celem tego paktu byłoby zgrupowanie rozmaitych programów w tej dziedzinie i ustalenie ograniczonej listy ściśle określonych celów, w realizację których zaangażowani byłiby aktywni uczestnicy polityki na rzecz wiedzy w Europie. **Proponuje**, by państwa członkowskie w przyszłości przeznaczają na badania 3 % swojego PKB. **Nalega**, aby wszystkie sfery rządowe podejmowały działania, które zachęcą studentów do rozpoczęcia kariery naukowej;

32. **podkreśla** szczególnie istotną rolę samorządów lokalnych i regionalnych w urzeczywistnianiu zintegrowanej koncepcji oświaty i kształcenia przez całe życie, skierowanej do społeczeństwa opartego na wiedzy. Innowacyjna kultura pracy a także nauka języków obcych, które konieczne są dla promowania mobilności, stanowią zasadnicze elementy tej koncepcji;

33. **podkreśla**, że znaczący element strategii lizbońskiej stanowi różnorodność instrumentów podatkowych i **wzywa** państwa członkowskie do stworzenia konkurencyjnych

korzyści podatkowych w celu zwiększenia inwestycji ze strony sektora prywatnego, w tym dotyczących inwestycji w badania;

34. **popiera** wprowadzenie europejskiego paktu dla młodzieży, koncentrującego się na problemach bezrobocia oraz integracji społecznej i zawodowej;

35. **wzywa do** wdrożenia europejskiego programu dotyczącego starzenia się populacji, biorąc pod uwagę wykorzystanie doświadczenia i wiedzy starzejącej się populacji Europy.

Globalny kontekst strategii lizbońskiej

36. **ocenia**, że strategia lizbońska nie może odnieść sukcesu, jeśli Unia Europejska nie wypowie się, na forum instytucji międzynarodowych, za ujęciem w ramy globalizacji, poprzez skuteczniejsze i sprawedliwsze zasady w dziedzinie konkurencji, praw społecznych, środowiska i własności intelektualnej;

37. **uważa**, iż imigracja z państw trzecich może stanowić okazję do nadania większej dynamiki gospodarce europejskiej i dostarczania jej nowych pomysłów, i uznaje zaangażowanie Komisji w przedstawienie bardziej przemyślanego podejścia do legalnej migracji;

38. **zobowiązuje** swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej i Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Prezydencji luksemburskiej i brytyjskiej.

Bruksela, 24 lutego 2005r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB